

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

**Základná škola Ferenc Kazinczyho s VJM Tornaľa - Kazinczy Ferenc Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola,
Tornaľa**

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Meno predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	Piaty

Charakteristika predmetu:

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií).

Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky). Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

Ciele predmetu:

Žiaci sú prostredníctvom aktívnych činností uvádzaní do vizuálnej kultúry a komunikácie – na úrovni poznania i vlastného vyjadrovania.

Žiaci

- spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- spoznajú a slovne pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú,
- poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy,
- osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.

Vzdelávací štandard:

Názov tematického celku	Počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy, Prierezové témy
Organizačné pokyny: Úvodná hodina Koncoročné hodnotenie	2			
1.Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	3	Žiak má vedieť: -pozitív a negatív na ploche – šablóny z obrysového tvaru (figúra, predmet) -dynamicke zobrazenie pohybu opakovaním obrysového tvaru -pozitív a negatív v priestorovom tvare: otláčanie predmetov do mäkkej modelovacej hmoty (figuratívna alebo abstraktná kompozícia) – odlievanie do sadry.	Žiak vie/dokáže: -použiť výrazové možnosti rôznych kvalít čiar, tvarov, plôch – povrchov, farieb a farebných kombinácií, -usporiadať rôzne prvky do kompozície.	OSR - SZTF
2.Možnosti zobrazovania videného sveta	4	Žiak má vedieť: -základné proporcie predmetov, -analytické pozorovanie predmetov (celok a časti), -kreslenie predmetu podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií); vyjadrenie približného tvaru a modelácie tieňovaním, šrafovaním, lavírovaním, -modelovanie tvaru predmetu podľa videnej skutočnosti s dôrazom na základy výstavby proporcií (budovaných od geometrických tvarov k približnej modelácii predmetu), viacpohľadovosť plastického tvaru.	Žiak vie/dokáže: -nakresliť približné tvary a proporcie pozorovaných predmetov, -vymodelovať približný tvar videného predmetu.	OŽZ – ÉEV ÉNV – ÉNN ZŽŠ - EÉ
3.Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	5	Žiak má vedieť: -geometrizačia tvarov predmetov (napr. zátišie) kompozícia (obraz) z takto	Žiak vie/dokáže: - použiť geometrizačiu tvarov (v maľbe, alt. v kresbe zátišia, krajiny	OSR – SZTF PTOPR - TN

		<p>„rozložených“ predmetov – kubistický princíp, -fantastické kombinácie tvarov (napr. častí predmetov, ľudských a zvieracích postáv ...), -surrealistické umenie, -kubistické umenie, -porovnanie zobrazujúceho a nezobrazujúceho (abstraktného) umenia.</p>	<p>alebo portrétu), -vytvoriť fantastickú kompozíciu skladaním rozmanitých tvarov, -slovne opísať kubistické dielo, -slovne opísať surrealistické dielo.</p>	
4.Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	4	<p>Žiak má vedieť: -mozaika (z papiera alebo rôznych materiálov) alebo maľba (vlastný motív žiaka, formálna inšpirácia z dejín umenia), -umenie neskorej antiky – mozaiky - byzantské umenie – ikony -uvedenie do dobovej situácie – príbeh umelca neskorej antiky (Byzancie), ranokresťanské umenie.</p>	<p>Žiak vie/dokáže: -pomenovať typické prvky mozaiky, -tvorivo použiť (transformovať) princíp mozaiky.</p>	<p>MKV – MKN OSR – SZTF PPDZ - DP</p>
5.Škola v galérii	2	<p>Žiak má vedieť: -výtvarná interpretácia vybraného umeleckého diela podľa videnej reprodukcie (alebo diela v galérii), -výtvarné dielo (o rozmeroch, autorovi, dobe vzniku, technike, námete) orientácia v galérii (príp. virtuálnej galérii) – vyhľadávanie diel, ich slovná interpretácia, -možnosti prezentácie umenia: galéria, múzeum, výstava, vernisáž, knihy a časopisy o umení, -druhy výtvarného prejavu: obraz, socha, grafika, objekt, inštalácia.</p>	<p>Žiak vie/dokáže: -vymenovať typické znaky vybraných druhov umenia, -vymenovať druhy výtvarného umenia.</p>	<p>TPAPZ - PKPK</p>
6.Podnety architektúry	2	<p>Žiak má vedieť: -odvodzovanie priestoru od postavy</p>	<p>Žiak vie/dokáže: -charakterizovať exteriér a interiér</p>	<p>OSR - SZTF</p>

		<p>človeka a jeho pohybov v ňom – tvorba priestorových modelov odrážajúcich tvar alebo funkciu napr. proporcií postavy, pohybov, polôh tela pri rôznych činnostiach,</p> <p>-modely „schránok“ na bývanie, na pohyb pre človeka alebo pre živočíchov,</p> <p>-návrh zariadenia vlastného priestoru (napr. brlôžtek, jaskyňa, hniezdo, nora, detská izba, karavan, trieda, spáľňa),</p> <p>-exteriér a interiér.</p>	<p>v architektúre,</p> <p>-výtvarne vyjadriť vlastnú predstavu ľubovoľného architektonického priestoru.</p>	
7.Podnety fotografie	1	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>-základy práce s digitálnym fotoaparátom,</p> <p>-fotografia (digitálna),</p> <p>-hľadanie záberu – výsek (rámovanie) pohľadu na skutočnosť, rôzne výseky rovnakého námetu v hľadáčku (napr. drobné predmety),</p> <p>-rôzne možnosti pohľadu na predmet (motív) - celok a detail,</p> <p>-hry s približovaním (zoomom),</p> <p>-rovnaký námet s rôznou expozíciou,</p> <p>-režim makro,</p> <p>-uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači,</p> <p>-vznik fotografie.</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <p>-poznať základné úkony fotografovania s digitálnym fotoaparátom (záber – rámovanie, približovanie – vzdiaľovanie, uloženie fotografie),</p> <p>-využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní.</p>	MEV – MEN ĽP - EJ
8.Podnety videa a filmu	1	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>-záber (kompaktný digitálny fotoaparát alebo mobilný telefón, videokamera),</p> <p>-veľkosť, kompozícia a dĺžka záberu, uhol pohľadu, osvetlenie, farebné naladenie,</p> <p>-voľba témy, výber/príprava scény a aktérov, vyjadrenie miesta,</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <p>- poznať základné úkony pri nakrúcaní videa.</p>	MEV - MEN

		-spájanie záberov a obrazov (sekvencia, statický záber), plynutie času, -základné pojmy a ich praktické ozrejenie, prostredníctvom výtvarných činností, -informácie o vzniku filmu (ukážky prvých filmov).		
9.Elektronické médiá	1	Žiak má vedieť: -animácia (digitálne pečiatky, nástroj priesvitka, fázy animácie pomocou digitálnej pečiatky, vytváranie a úprava fáz animácie, kompozícia v animácii, čas v animácii, uloženie animácie), -pohyby a procesy v animovanej kresbe (lineárna animovaná kresba, kolorovaná lineárna animovaná kresba), -skenovanie a uloženie naskenovaného obrázka, -nástroje v počítačovom programe.	Žiak vie/dokáže: -vytvoriť jednoduchú animáciu pomocou pečiatok alebo vlastnej kresby, -naskenovať vlastnú kresbu (maľbu) predmet, alebo časť tela.	MEV - MEN
10.Podnety dizajnu	2	Žiak má vedieť: -zásady tvorby, znaku a značky, -návrh loga, značky, (pre udalosť, firmu, klub, obec, výrobok), alebo návrh ex libris pre svoje knihy (možnosti zapojenia písmena, ornamentu, geometrického tvaru, vymysleného znaku), -alternatívne návrh obalu (škatule) na konkrétny predmet s použitím loga, značky.	Žiak vie/dokáže: -vytvoriť jednoduché znaky, -slovne opísať významy použitých znakov.	MKV – MKN FG – PI ČG - ÉO
11.Tradície a podnety remesiel	4	Žiak má vedieť: -výtvarné reakcie (inšpirácie, interpretácie, kombinácie) na rôzne typy regionálnych ornamentov alebo ornamentov rôznych kultúr,	Žiak vie/dokáže: -modelovať nádoby podľa vlastného návrhu, -vytvoriť ornamenty s tradičnými prvkami,	RV – RN MEV – MEN OSR – SZTF

		<ul style="list-style-type: none"> -aplikácia a aktualizácia navrhnutého ornamentu (napr. na súčasný úžitkový predmet, časť odevu, žiakom vymodelovaný predmet), -podnety hrnčiarstva, -návrh a modelovanie nádoby (príp. novotvaru), z mäkkej modelovacej hmoty, -použitie rôznych spôsobov povrchovej úpravy (napr. vlys, špagátová technika, vryp), -možnosti farebnej úpravy a aplikácie dekoru/ornamentu, -možnosti odrôtovania tvaru mäkkým drôtom, -stručná história hrnčiarstva a drotárstva 	-navrhnúť svoje ornamenty.	
12.Synestetické podnety	1	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -grafická partitúra: zápis hudby (do notovej osnovy alebo do vlastného vymysleného systému) prostredníctvom zobrazovacích znakov, vlastných grafických symbolov, geometrických tvarov, koláže, asambláže z predmetov... (dôraz na význam, tvar znakov, ich farbu, ich umiestnenie), -pokús o zvukovú interpretáciu. 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vytvoriť svojský zápis hudby. 	OSR - SZTF
13.Podnety poznávania sveta	1	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -výtvarné hry s problematikou dejepisu a /alebo zemepisu (napr. mapa/cestovný poriadok/orientačná schéma svojej biografie – dejepisu svojho života alebo života predkov, symboly pre jednotlivé udalosti; alebo trojrozmerné zobrazenie historickej udalosti – možnosť kolektívnej práce), 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -výtvarne zareagovať na témy dejepisu alebo zemepisu. 	DOV - KN

		-reflexia dobového dizajnu, módy, dopravných prostriedkov (napr. doby mladosti svojich rodičov, starých rodičov, prastarých rodičov – podľa ukážok)		
--	--	---	--	--

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP na príslušný vzdelávací predmet.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/vytvarna-ychova_nsv_2014.pdf

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

**Základná škola Ferenc Kazinczyho s VJM Tornaľa - Kazinczy Ferenc Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola,
Tornaľa**

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Meno predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	Šiesty

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Názov tematického celku	Počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezové témy
Organizačné pokyny: Úvodná hodina Koncoročné hodnotenie	2			
1.Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	3	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -mierka a proporčné vzťahy -operácie s mierkou zobrazovania: zmenšovanie – zväčšovanie, vzdáľovanie – približovanie -pozorovanie vzťahov podľa skutočnosti -operácie s proporciami: približný pomer častí videnej a kreslenej predlohy -farebné budovanie priestoru v obraze: blízkosť a vzdialenosť 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kresbou vyjadriť základné vzťahy predmetov v priestore, - vyjadriť vzťahy farieb v priestore pri zobrazovaní exteriéru (krajiny). 	RV-RN OSR-SZTF
2.Možnosti zobrazovania videnej sveta	4	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -proporcie postavy (človek, zvieratá) - analytické pozorovanie postavy -kreslenie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, pohybu) -modelovanie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, častí vo vzťahu k celku, pohybu) 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vyjadriť približné proporcie pri kreslení postavy, -vyjadriť približné proporcie pri modelovaní postavy. 	OSR-SZTF
3.Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	4	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -op-art: inšpirácia vybraným princípom op-artovej tvorby (mihotavý efekt, ilúzia priestorovosti, svetelný a farebný kontrast, séria, 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozpoznať princípy op-artu a kinetického umenia, -nachádzať súvislosti a rozdiely medzi rôznymi umeleckými štýlmi. 	MEV-MEN

		<p>mriežka...)</p> <p>-kinetické umenie: jednoduchý kinetický objekt</p> <p>-optické klamy, ilúzie a dvojznačné zobrazenia</p>		
4.Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	4	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>-gotické umenie a architektúra (katedrála, hrad, odev)</p> <p>-uviedenie do dobovej situácie – hra na umelca gotiky</p> <p>-výtvarná interpretácia dobovej výtvarnej formy (napr. vitráž z papiera alebo rôznych materiálov – vlastný motív žiaka, alebo knižná iluminácia, návrh gotického rytierskeho brnenia, odevu a pod.)</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <p>- rozpoznať typické znaky gotického umenia a architektúry, - tvorivo použiť (transformovať) historický motív.</p>	MEV-MEN OSR-SZTF
5.Škola v galérii	2	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>-vnímanie výtvarného diela (v galérii alebo podľa reprodukcie) – reakcie rôznych zmyslových modalít; obraz pre päť zmyslov (vcítanie sa do diela na základe jeho pozorovania; priradovanie chuti, vône, zvuku a hmatového pocitu – farbe, tvaru, povrchu, svetlosti, motívu)</p> <p>-interpretácia vybraného výtvarného diela na základe synestetického vnímania (napr. čo zobrazuje abstraktné umenie?)</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <p>-slovne interpretovať subjektívny dojem zo zmyslového (synestetického) vnímania umeleckého diela.</p>	TPAPZ-PKPK
6.Podnety architektúry	4	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>-urbanizmus:nadhľad, pôdorys, plán</p> <p>-plán mesta (dediny), štruktúra zón, doprava, uzly; vzájomné vzťahy, vzťah ku krajine</p> <p>-porovnanie: mesto a dedina</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <p>-rozlíšiť prvky a funkcie častí zástavby mesta alebo dediny,</p> <p>-vytvoriť jednoduchý plán usporiadania urbánneho celku (mesto, dedina, osada, časť) podľa</p>	RV-RN PPDZ - DP

		-fantastické priestory, fantastické funkcie, utópia	svojej predstavy.	
7.Podnety fotografie	1	Žiak má vedieť: -inscenovaná fotografia -práca s materiálmi – príprava inscenovaného prostredia (inštalácie), fotogenického terénu (napr. z papiera, plastelíny, rôznych priehľadných a polopriehľadných materiálov), využitie povrchov (textúr), -umiestnenie predmetu v inscenácii -osvetlenie, nasvietenie s farebným svetlom -fotografovanie s rôznych uhlov pohľadu – celok, detail	Žiak vie/dokáže: -nafotografovať inscenovanú situáciu, -využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní.	MEV-MEN LP-EJ
8.Podnety videa a filmu	1	Žiak má vedieť: -vzťah obrazu a zvuku vo videu a filme -ozvučenie krátkej ukážky (experimentovanie s ozvučením s použitím vybraného obrazu a zvuku v počítačovom programe) -hudba, hlas a ruchy	Žiak vie/dokáže: -pomenovať vzťah obrazu a zvuku vo videu alebo vo filme z hľadiska výrazu.	MEV-MEN ČG-ÉO
9.Elektronické médiá	1	Žiak má vedieť: -digitálna úprava farieb obrazu -digitálna úprava svetlosti, sýtosti, kontrastu farieb; rozostrenie, zaostrenie, voľná transformácia -digitálne filtre, farebné filtre, krivky farieb -digitálna obrazová koláž/koláž z obrazu a písma	Žiak vie/dokáže: -vytvoriť koláže z vlastných digitálnych kresieb, fotografií, malieb, alebo písma, -vytvoriť varianty digitálneho obrazu pomocou operácií v počítačovom programe.	MEV-MEN PTOPR - TN
10.Podnety dizajnu	2	Žiak má vedieť: -odevný dizajn -odev, časť odevu, doplnok	Žiak vie/dokáže: -navrhnuť odevy alebo doplnky podľa svojich predstáv.	OSR-SZTF

		-história odievania -odevný dizajn		
11.Tradície a podnety remesiel	1	Žiak má vedieť: -podnety košíkárstva -pletenie objektu z prútov (napr. papier, kartón, bužírka, drôt, drevo) výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry odevov, jedál, zvykov)	Žiak vie/dokáže: -tvorivo variovať tradičnú techniku.	OSR-SZTF RV-RN
12.Synestetické podnety	1	Žiak má vedieť: -objekt vydávajúci zvuk – hudobno-vizuálny nástroj, ozvučené povrchy (textúry:vrúbkovaný papier, plech) -zvuková performancia s vlastnými zvukovými objektmi (nástrojmi vydávajúcimi zvuky, ruchy, šumy) -zvukové objekty, autorské a hudobné nástroje	Žiak vie/dokáže: - použiť zvukové vlastnosti materiálov a objektov.	OSR-SZTF FG-PI
13.Podnety poznávania sveta	3	Žiak má vedieť: -podnety biológie, -výtvarné interpretácie prírodných štruktúr (napr. makrosnímky rastlinných a živočíšnych tkanív, minerálov, pozorovanie mikroskopom, röntgenové snímky, snímky geologických vrstiev, kryštálov, tepelné snímky povrchu Zeme, kozmické snímky, pozorovaná štruktúra listov)	Žiak vie/dokáže: - výtvarne reagovať na témy biológie.	OŽZ-ÉEV ZŽŠ-EÉ

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP na príslušný vzdelávací predmet.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/vytvarna-vychova_nsv_2014.pdf

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

**Základná škola Ferenc Kazinczyho s VJM Tornaľa - Kazinczy Ferenc Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola,
Tornaľa**

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Meno predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	Siedmy

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Názov tematického celku	Počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezové témy
Organizačné pokyny: Úvodná hodina Koncoročné hodnotenie	2			
1.Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	2	Žiak má vedieť: -poriadok a chaos – usporadúvanie prvkov v kompozícii -náhodná a konštruovaná zostava kompozícia -symetrické – asymetrické uspo-riadanie, rytmus – arytmia, zámer-ná – náhodná kompozícia (auto-matizmus, improvizácia, nepo-riadok), geometrická a lyrická abstrakcia, akčná maľba	Žiak vie/dokáže: - vytvoriť rôzne typy kompozície zo zvolených prvkov.	MKV-MKN PTOPR - TN
2.Možnosti zobrazovania videného sveta	7	Žiak má vedieť: -zobrazovanie priestoru -lineárna perspektíva -pozorovanie a konštrukcia -interiér -zobrazenie architektonického tvaru v krajine – exteriér -lineárna kresba -kolorovanie -renesančné zobrazenia perspek-tívy(F. Brunelleschi, Massacio, P. della Francesca, L.da Vinci...)	Žiak vie/dokáže: -zobraziť jednoduché priesto-rové vzťahy v perspektíve.	ENV-ENN
3.Podnety výtvarného umenia	1	Žiak má vedieť: -dadaizmus a pop-art (obrazy, objekty, asambláže) -dadaistický text, dadaistický objekt -ready-made - kompozícia z nájdeného predmetu -pop-art – výtvarné hry s reklamou	Žiak vie/dokáže: -rozpoznať podstatné znaky umenia pop-artu, -pomenovať súvislosti a rozdiely medzi vybranými umeleckými štýlmi.	MEV-MEN EP-EJ

		(ikonografia každodennosti, mas-médií, reklamy), zväčšeninou, zmnožením, materiálou zmenou (napr. mäkká plastika) -nový realizmus (dekoláž, konkrét-na poézia, kompresia, akumulácia)		
4.Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	3	Žiak má vedieť: -renesančné umenie (maliarstvo, sochárstvo, technické návrhy, architektúra) -výtvarné reakcie žiakov (napr. renesančná móda, doplnky, stroje, stavby...) -uvedenie do dobovej situácie – príbeh renesančného umelca	Žiak vie/dokáže: -poznať typické znaky renesančného maliarstva, sochárstva a architektúry, -rozpoznať typické prvky vybraných umeleckých slohov – ich súvislosti a rozdiely.	OSR-SZTF ČG-ÉO TPAPZ-PKPK
5.Škola v galérii	2	Žiak má vedieť: -slovo a obraz (porovnanie slovné-ho opisu a zobrazenia toho istého motívu) -výtvarná interpretácia umeleckého diela podľa slovného opisu inej osoby a podľa vlastného videnia diela v galérii (alebo reprodukcie) -vlastný opis (námetu, témy, príbehu VD v galérii, na reprodukcii)	Žiak vie/dokáže: - slovne a výtvarne interpretovať videné výtvarné dielo.	TPAPZ-PKPK
6.Podnety architektúry	4	Žiak má vedieť: -návrhy architektúr s rôznou funkciou a účelom - charakteristika členenia, tvaru a výrazu -funkcie architektonického priestoru: priestor pre sústredenie, učenie sa, výtvarné činnosti, pohyb, odpočinok ...; spoločný a súkromný priestor, sviatočný (posvätný) a všedný priestor, vonkajší a vnútorný priestor -výraz architektonického priestoru:(napr.	Žiak vie/dokáže: -rozlíšiť charakteristické funkcie architektonického priestoru, -rozlíšiť výraz architektonického priestoru, -nakresliť návrh architektúry vybraného typu.	OSR-SZTF

		stiesnený, smutný, chladný, intímny, príjemný, veľkolepý, slávnostný, veselý...) -typy architektonických priestorov		
7.Podnety fotografie	1	Žiak má vedieť: -fotografovanie krajiny, premeny denného svetla -formát, výrez, približovanie, detail a celok -ukážky krajinárskej fotografi	Žiak vie/dokáže: -použiť pri fotografovaní vhodnú expozičnú a režim.	MEV-MEN
8.Podnety videa a filmu	1	Žiak má vedieť: -scenár, príprava videa, klipu (námet, akcia, dej) -rozkreslenie kľúčových scén – storybord -návrh postáv (výzor, kostým) -návrh filmovej scény, kostýmu ku scenáru	Žiak vie/dokáže: - pripraviť krátky scenár a storybord videa.	OSR-SZTF PPDZ - DP
9.Elektronické médiá	1	Žiak má vedieť: -telesá v 3D programe (nástroje, Rectangle, Circle, Move, Copy, Push/Pull, Select, Line, Arc, Eraser, Zoom, PaintBucket) -kompozície z kvádrov, kociek a valcov, alebo architektúra -kopírovanie, spájanie, telies -vyfarbovanie telies a priradovanie textúr -ukladanie modelov do formátu skp -export do formátu jpg	Žiak vie/dokáže: -nakresliť telesá v 3D programe, - vytvoriť vlastnú kompozíciu spájaním 3D telies v grafickom programe.	MEV-MEN
10.Podnety dizajnu	4	Žiak má vedieť: -návrh dizajnu výrobku (napr. automobil, bicykel, domáci spotrebič, počítač, športové náradie ...) -tvar vo vzťahu k funkčnosti a vizuálnej zaujímavosti -dizajn výrobkov a transportdizajn (dizajn	Žiak vie/dokáže: -navrhnuť tvar úžitkového predmetu.	OSR-SZTF FG-PI

		dopravných prostriedkov)		
11.Tradície a podnety remesiel	2	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -legendy a história regiónu (obce, sociálnej skupiny) -pamiatky regiónu a ich príbehy -miestne zvyky -miestne remeselné tradície, ich história -výtvarná interpretácia regionálnych legend, histórie, pamiatok, remeselných tradícií 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -výtvarne interpretovať vybrané typické zvyky alebo pamiatky svojho regiónu. 	RV-RN
12.Synestetické podnety	2	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vyjadrenie chutí výtvarnými prostriedkami (zobrazujúcim alebo abstraktným spôsobom) -koreniny, bylinky, čaje, jedlá a ich farebné (tvarové, materiálové, gestické ...) vyjadrení 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -výtvarne vyjadriť subjektívnu vizuálnu predstavu chuťového vnemu. 	OSR-SZTF ZŽŠ-EÉ
13.Podnety poznávania sveta	1	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -výtvarné interpretácie gramatických tvarov (napr. slovných druhov, vetných členov, homoným, synoným, opozít ...) -priradovanie výtvarných znakov ku slovám -vizuálna poézia(náhrada slov grafickými znakmi, obrazmi, fotografiami, prírodninami alebo objektmi alt. predmetmi) 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vytvoriť grafické znázornenie gramatických pojmov alebo vzťahov, -porovnávať súvislosti, vzájomné vzťahy medzi výtvarnými znakmi (zobrazovacími) a slovami. 	OSR-SZTF

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP na príslušný vzdelávací predmet.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/vytvarna-vychova_nsv_2014.pdf

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

**Základná škola Ferenc Kazinczyho s VJM Tornaľa - Kazinczy Ferenc Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola,
Tornaľa**

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Meno predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	Ôsmy

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Názov tematického celku	Počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezové témy
Organizačné pokyny: Úvodná hodina Koncoročné hodnotenie	2			
1.Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	3	Žiak má vedieť: -transformácia vybraného motívu do niekoľkých tvarových štýlov (napr. geometrizácia, znejasnenie, vyskladanie z iných tvarov, redukcia na obrys, vyjadrenie linkou, bodmi, vyjadrenie plasticity ...)	Žiak vie/dokáže: -štylizovať motív.	OSR-SZTF ZZŠ-EÉ
2.Možnosti zobrazovania videného sveta	4	Žiak má vedieť: -zobrazovanie výrazu tváre -karikatúra podľa fotografických portrétov (prepojené s tematickým radom podnety fotografie) -subjektívne transformovanie videnej reality, nadsadenie a štylizácia foriém umocňujúca výraz -expresionistické portréty, výrazové hlavy	Žiak vie/dokáže: - zobrazit' charakteristický výraz rôznych emócií prostredníctvom portrétu (karikatúry).	OSR-SZTF PTOPR - TN
3.Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	3	Žiak má vedieť: -umenie inštalácie: inštalácia (alebo: pre konkrétny priestor/z konkrétnych predmetov/z vytvorených rekvizít/z prírodnín...), fotodokumentácia -umenie performancie a happeningu : performance (samostatná – symbolika gesta, postoja, pohybu); happening (skupinový; napr. zorganizovaný nevedný zážitok)	Žiak vie/dokáže: -vymenovať podstatné znaky umenia inštalácie, -predviesť performanciu na vlastnú tému.	OSR-SZTF TPAPZ-PKPK ČG-ÉO
4.Výtvarné činnosti	3	Žiak má vedieť:	Žiak vie/dokáže:	MEV-MEN

inšpirované dejinami umenia		-barokové umenie (barokové maľiarstvo, sochárstvo, architektúra, odievanie, typografia ...) -výtvarné reakcie žiakov na vybraný barokový artefakt	-rozpoznať typické znaky barokového maliarstva, sochárstva a architektúry.	OSR-SZTF
5.Škola v galérii	2	Žiak má vedieť: -umenie v galérii, rozdiel medzi múzeom umenia a výstavou -krátka slovná (písomná) reflexia („recenzia“) výstavy alebo virtuálnej galérie -časopisy o súčasnom umení /dizajne/architektúre	Žiak vie/dokáže: -diskutovať o videnej výstave, alebo prehliadke virtuálneho múzea na internete.	TPAPZ-PKPK
6.Podnety architektúry	6	Žiak má vedieť: -interiér a exteriér (špecifiká a vzájomné vzťahy) -výraz a funkcie vnútorného a vonkajšieho priestoru -tvaroslovie a materiály -návrh vnútorného a vonkajšieho usporiadania vybraného typu architektúry	Žiak vie/dokáže: - rozlíšiť funkcie a výraz interiéru a exteriéru, -navrhnuť vonkajší a vnútorný priestor ľubovoľnej stavby.	OSR-SZTF DOV-KN FG-PI RV-RN
7.Podnety fotografie	1	Žiak má vedieť: -fotografovanie portrétu (osvetlenie, výraz, formát, výrez, profil, trištvrtý profil, en face, podhľad, nadhľad) -portrétna fotografia	Žiak vie/dokáže: -rozlišovať rôzne spôsoby komponovania portrétu.	OSR-SZTF EP-EJ
8.Podnety videa a filmu	1	Žiak má vedieť: -video a film – spoločné znaky a rozdiely -žánre filmu (dokument, komédia, horor, detektívka, sci-fi, seriál ...) -charakteristické znaky jednotlivých žánrov -napodobnenie vybraného žánru (napr.	Žiak vie/dokáže: - rozlišovať základné filmové žánre.	MEV-MEN

		na úrovni scenára, storybor-du, krátkeho videa), alebo zostrih klipu z ukážky vybraných žánrov		
9.Elektronické médiá	1	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zostrih – montáž z častí (krátkych ukážok) filmov (napr. stiahnutých z portálu youtube) alebo z vlastných videozáberov -strihanie, výber častí, spájanie, inštalácia zvuku -výber hudby/zvuku, ruchu k danej scéne (napr. z internetových zdrojov) – spájanie obrazu a zvuku v počítačovom programe 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznať zásady strihania videa. 	MEV-MEN
10.Podnety dizajnu	1	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -reklama -vybraná forma reklamného dizajnu: návrh(plagát, reklamný nápis, banner, billboard, svetelná reklama, reklamný predmet...) -návrh a zalomenie reklamného sloganu, textu, plagátu (bilboardu) – vzťah obrazu a textu -reklama na vlastný produkt (napríklad výrobok, dizajn...) alebo akciu/event/koncert/športové podujatie/školský večierok... - tvorba reklamnej kampane -reklamný dizajn 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zhotoviť jednoduchý reklamný produkt, -objasniť zámery reklamy. 	TPAPZ-PKPK
11.Tradície a podnety remesiel	4	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -tradície a súčasnosť -charakteristické prvky (tradície, zvyky, slávnosti, jedlá ...) vlastnej rodiny (sociálnej skupiny) -charakteristické znaky svojho domova 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznať tradície svojho prostredia, -výtvarne interpretovať typický podnet svojho sociálneho (rodinného) prostredia. 	VMR-CSN PPDZ - DP

		-rodinné rituály, náboženské rituály, rituály vekových skupín, školské a triedne rituály -subkultúry		
12.Synestetické podnety	1	Žiak má vedieť: -hmatové pocity -vnímanie kvality povrchu: teplo – chlad, hladkosť – drsnosť, vlhkosť – suchosť, mäkkosť – tvrdosť, slizkosť... -vnímanie tvaru: hranatý – zaoblený, tupý – ostrý, jednoduchý – zložitý... -vnímanie váhy, veľkosti, dotyku, bolesti, pohybu... -vyjadrenie hmatového pocitu (perfomačné, farebné, tvarové, prostredníctvom symbolu, motívu alebo subjektívne abstraktného zobrazenia)	Žiak vie/dokáže: -výtvarne interpretovať hmatové pocity.	ENV-ENN
13.Podnety poznávania sveta	1	Žiak má vedieť: -výtvarné vyjadrenie matematic-kých úkonov (sčítanie, odčítanie, násobenie delenie...), náhrada čísel tvarmi, farbami, grafickými prvkami, zobrazeniami motívov -variácie, kombinácie, transformácie, rady a série vybraných prvkov plynulé a pretržité, rastúce a klesajúce ...	Žiak vie/dokáže: -nachádzať analógie medzi matematikou a výtvarným vyjadrovaním, kompozíciou.	OSR-SZTF

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP na príslušný vzdelávací predmet.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/vytvarna-ychova_nsv_2014.pdf

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

**Základná škola Ferenc Kazinczyho s VJM Tornaľa - Kazinczy Ferenc Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola,
Tornaľa**

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Meno predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	Deviaty

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Názov tematického celku	Počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy, Prierezové témy
Organizačné pokyny: Úvodná hodina Koncoročné hodnotenie	2			
1.Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	5	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -konfrontácia rôznych štýlov moder-ného alebo predmoderného umenia (obraz maľovaný rôznymi štýlmi a rukopismi zvolenými podľa ukážok) -vybrané „- izmy“ moderného umenia -maľba vybraných predmoderných slohov -výber, kombinácia, syntéza, kompo-novanie a porovnanie formálnych a výrazových vlastností rôznych štýlov 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kombinovať rôzne vybrané štýly výtvarného vyjadrovania v jednom obraze. 	MKV - MKN OSR - SZTF
2.Možnosti zobrazovania videného sveta	1	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplnenie časti reprodukcie (foto-grafie) kresbou (maľbou) -dôraz na približné napodobenie štý-lu, výrazu a proporcií v doplnenej časti -„rekonštrukcia“ – tónovanie plastic-kosti (reštaurovanie chýbajúcej časti) 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarne rekonštruovať časť neúplného obrazu. 	OSR - SZTF TPaPZ - PKPK
3.Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	2	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -konceptuálne umenie. -nahradenie obrazu (predstavy) slov-ným výrazom, vystihujúcim jej pod-statné prvky, alebo: parafráza (inter-pretácia) zvoleného konceptuálneho diela; text vyjadrujúci v jednoduchej forme podstatu „zobrazenej“ skutoč-nosti; slovo ako náhrada obrazu (sochy, akcie...) -text a písmo vo výtvarnom umení, 	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadriť (nahradia, parafrázujú) podstatné prvky svojho obrazu (výtvarného diela) slovami (textom). 	TPaPZ - PKPK RV - RN

		konceptuálny text, obraz z písma, textu - lettrismus -text umiestnený v konkrétnom prostredí (kontexte), na objekte, alebo na časti obrazu		
4.Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	4	Žiak má vedieť: - secesné umenie (secesné maliar-stvo, grafika, architektúra, odievanie, dizajn, šperk ...) -výtvarné reakcie žiakov na vybraný secesný artefakt, využitie organic-kého ornamentu.	Žiak vie/dokáže: - rozpoznať typické znaky se-cesného umenia a architektúry, -rozlíšiť typické prvky rôznych umeleckých slohov – ich súvis-losti a rozdiely.	MKV – MKN OSR – SZTF MEV - MEN
5.Škola v galérii	4	Žiak má vedieť: - komentovanie rôznych (vybraných) druhov médií, žánrov, štýlov, období a rôznych autorských prístupov v rámci jedného média, žánru, ob-dobia (podľa diel v galérii, virtuálnej galérii alebo podľa reprodukcii) -knihy o modernom umení/dizajne/ architektúre -časopisy o súčasnom umení.	Žiak vie/dokáže: - diskutovať o súčasných výtvarných dielach (o výstave, dizajne, architektúre, filme).	OSR - SZTF PTOPR - TN
6.Podnety architektúry	4	Žiak má vedieť: - návrh a model vybraného typu architektúry (budovy, urbanizmu, kra-jinnej architektúry...) -práca architekta – tvorba architek-tonického návrhu.	Žiak vie/dokáže: - vytvoriť jednoduchý model architektúry podľa svojho návrhu.	MEV – MEN FG - PI
7.Podnety fotografie	1	Žiak má vedieť: - digitálna postprodukcia fotografie - montáže, filtre, zmeny farebnosti, proporcií; výber časti obrazu, foto-montáž digitálnej fotografie.	Žiak vie/dokáže: - upraviť fotografiu v počítači.	MEV – MEN ĽP - EJ
8.Podnety videa a filmu	1	Žiak má vedieť: -krátky príbeh – video (klip) -film a videoumenie	Žiak vie/dokáže: - poznať hlavné fázy procesu vzniku audiovizuálneho diela.	MEV – MEN ČG - ÉO

		-hra na „filmový štáb“ – rôzne úlohy pri príprave a realizácii filmu.		
9.Elektronické médiá	1	Žiak má vedieť: -postprodukcia obrazovej a zvukovej časti videoklipu, fotografie -prenos dát (z kamery, fotoaparátu al. mobilného telefónu do počítača) -uloženie dát, videoformát -výber, úpravy, strihanie a spájanie zvuku a obrazu -prezentácia videoklipu.	Žiak vie/dokáže: - upraviť videoklip v počítači.	MEV - MEN
10.Podnety dizajnu	3	Žiak má vedieť: - telový dizajn – úprava tváre (make up), účesu, očí, nechtov; optické korekcie tvaru a výrazu tváre, líčenie -kaderníctvo, maskovanie, líčenie, kamufláž (televízne, divadelné, fan-tazijné, historické...) -experimentovanie so svojim zovňajškom -body art.	Žiak vie/dokáže: -uplatniť výtvarné kritériá pri úprave svojho zovňajšku.	OŽZ - ÉEV OSR - SZTF MEV - MEN PPDZ - DP
11.Tradície a podnety remesiel	3	Žiak má vedieť: - tradičné (ľudové, historické) re-meslá (techniky a výrobky) -výtvarná interpretácia vybranej tradičnej techniky.	Žiak vie/dokáže: - poznať najdôležitejšie tradičné (ľudové) remeslá.	RV – RN MEV – MEN OSR – SZTF PPDZ - DP
12.Synestetické podnety	1	Žiak má vedieť: - výrazne odlišné hudobné formy (napríklad: symfónia, sonáta, fuga, ária...) - vyjadrenie vizuálnych analógií prostredníctvom výtvarných prostriedkov.	Žiak vie/dokáže: - rozpoznať vzťahy, podobnosti a rozdielnosti medzi hudobným a výtvarným umením.	MEV - MEN
13.Podnety poznávania sveta	1	Žiak má vedieť: - výtvarné vyjadrenie alebo využitie vybraných fyzikálnych / chemických / biologických procesov -dielo (objekt, obraz), ktoré využíva výtvarné vlastnosti fyzikálneho /	Žiak vie/dokáže: - rozpoznať vizuálno-estetické hodnoty v procesoch v prírode, -výtvarne interpretovať vybraný proces.	ENV - ENN TPaPZ - PKPK

		chemického / biologického / procesu alebo zobrazuje samotný proces -procesuálne umenie		
--	--	--	--	--

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP na príslušný vzdelávací predmet.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/vytvarna-vychova_nsv_2014.pdf

Legenda:	
MKV: Multikultúrna výchova	MKN: Multikulturális nevelés
DOV: Dopravná výchova	KN: Közlekedési nevelés
ENV: Environmentálna výchova	ENN: Environmentális nevelés
OSR: Osobný a sociálny rozvoj	SZTF: Személyiségfejlesztés és társas kapcsolatok fejlesztése
OŽZ: Ochrana života a zdravia	ÉEV: Élet- és egészségvédelem
TPaPZ: Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	PKPK: Projektkészítés és prezentációs képességek
RV: Regionálna výchova	RN: Regionális nevelés
MEV: Mediálna výchova	MEN: Mediális nevelés
PTOPR: Posilňovanie tolerancie, odstraňovanie prejavov rasizmu, antisemitizmu a xenofóbie	TN: Toleranciára nevelés, a rasszizmus, antiszemitizmus és xenofóbia ellen
PPDZ: Primárna prevencia drogových závislostí	DP: Drogprevenció
VMR: Výchova k manželstvu a rodičovstvu	CSN: Családi életre nevelés
EP: Ľudské práva	EJ: Emberi jogok
FG: Finančná gramotnosť	PI: Pénzügyi ismeretek
ČG: Čitateľska gramotnosť	ÉO: Értő olvasás